

ET

ET

ET

EUROOPA KOMISJON

Brüssel 27.4.2010
KOM(2010) 193 lõplik

2010/0115 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste kohta

Euroopa 2020. aasta strateegia koondsuuniste II osa

{SEK(2010) 488 lõplik}

SELETUSKIRI

26. märtsil 2010 nõustus Euroopa Ülemkogu Euroopa Komisjoni ettepanekuga käivitada uus majanduskasvu ja tööhõive strateegia „Euroopa 2020. aastal“,¹ mis põhineb majanduspoliitika tõhustatud koordineerimisel ning keskendub võtmetähtsusega valdkondadele, kus on vaja võtta meetmeid Euroopa jätkusuutliku majanduskasvu ja konkurentsivõime potentsiaali suurendamiseks. Sel eesmärgil leppis Euroopa Ülemkogu kokku ELi peamistes eesmärkides, millest liikmesriigid ja Euroopa Liit oma tegevuses ühiselt juhinduvad. Kõnealuseid eesmärke silmas pidades [on] liikmesriigid [kehtestanud] oma riiklikud eesmärgid. Komisjon teeb ELi tasandil omalt poolt tööd strateegia ellu rakendamiseks eelkõige oma seitsme suurprojekti kaudu, mis kuulutati välja Euroopa 2020. aasta strateegiat käsitlevas teatises.

Euroopa Liidu toimimise lepingus on sätestatud, et liikmesriigid peavad käsitlema oma majanduspoliitikat ja edendama tööhõivet ühise huvi küsimustena ning kooskõlastama neid nõukogus. Lepingu kahes erinevas artiklis nähakse ette, et nõukogu peab vastu võtma majanduspoliitika üldsuunised (artikkel 121) ja tööhõivesuunised (artikkel 148), täpsustades, et viimane neist peab olema esimesega kooskõlas. Nimetatud õiguslikku alust silmas pidades on tööhõive- ja majanduspoliitika suunised esitatud kahe eraldiseisva, ent oma põhiolemuselt üksteisega tihedalt seotud õigusaktina:

- nõukogu soovitus liikmesriikide ja Euroopa Liidu majanduspoliitika üldsuuniste kohta – Euroopa 2020. aasta strateegia koondsuuniste I osa;
- nõukogu otsus liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste kohta – Euroopa 2020. aasta strateegia koondsuuniste II osa.

Kõnealused suunised, mis rakendatakse ellu eespool nimetatud õigusaktidega, moodustavad ühiselt Euroopa 2020. aasta strateegia rakendamise koondsuunised.

Euroopa 2020. aasta strateegia koondsuunistega kehtestatakse raamistik Euroopa 2020. aasta strateegiale ja liikmesriikide tasandi reformidele. Ühtsuse ja selguse tagamiseks on suunised oma arvult piiratud ning kajastavad Euroopa Ülemkogu järeldusi. Suunised on koondatud tagamaks, et nii liikmesriikide kui ka ELi tasandi poliitika panustaks täiel määral Euroopa 2020. aasta strateegia eesmärkide saavutamisse. Nende üheaegne järgimine aitab liikmesriikidel saada kasu koordineeritud struktuurireformide positiivsest vastastikusest mõjust eelkõige euroalal.

Sellele tuginedes koostavad liikmesriigid riiklikud reformikavad, milles esitatakse üksikasjalikult meetmed, mida nad kavatsevad uue strateegia raames võtta, pannes eriti rõhku riiklike eesmärkide saavutamiseks tehtavatele jõupingutustele. Tuginedes komisjonipoolsele järelevalvele ja nõukogus tehtud tööle, hindab Euroopa Ülemkogu igal aastal nii ELi kui ka liikmesriikide tasandil üldist seisu strateegia rakendamisel. Samaaegselt uuritakse makromajanduslikke, struktuurilisi ja konkurentsivõimega seotud suundumusi ning üldist finantsstabiilsust.

---

¹ KOM(2010) 2020, 3.3.2010.

Euroopa 2020. aasta strateegia koondsuunised on järgmised:

1. suunis: Riigi rahanduse kvaliteedi ja jätkusuutlikkuse tagamine
2. suunis: Makromajandusliku tasakaalu taastamine
3. suunis: Tasakaalustamatuse vähendamine euroalal
4. suunis: Teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni toetamise optimeerimine, teadmiste kolmnurga tugevdamine ning digitaalmajanduse potentsiaal vallandamine
5. suunis: Ressursitõhususe parandamine ja kasvuhooonegaaside vähendamine
6. suunis: Ettevõtlus- ja tarbimiskeskonna parandamine ning tööstusbaasi moderniseerimine
7. suunis: Tööturul osalemise suurendamine ja struktuurse tööpuuduse vähendamine
8. suunis: Tööturu vajadustele vastava kvalifitseeritud tööjõu arendamine ning töökohtade kvaliteedi ja elukestva õppe edendamine
9. suunis: Tulemuste parandamine haridus- ja koolitussüsteemide kõikidel tasemetel ja kolmanda taseme hariduse omandajate arvu suurendamine
10. suunis: Sotsiaalse kaasatuse edendamine ning vaesuse vastu võitlemine

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste kohta

Euroopa 2020. aasta strateegia koondsuuniste II osa

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 148 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust²,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust³,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust⁴,

võttes arvesse tööhõivekomitee arvamust

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 145 on sätestatud, et liikmesriigid ja EL püüavad välja arendada kooskõlastatud tööhõivestrateegia, eelkõige edendada kvalifitseeritud, koolitatud ja kohanemisvõimelist tööjõudu ning majanduslikele muudatustele reageerivaid tööturges, pidades sealjuures silmas Euroopa Liidu lepingu artiklis 3 sätestatud eesmärkide saavutamist. Võttes arvesse riikide tööturu osapoolte kohustustega seotud siseriiklike tavaid, käsitlevad liikmesriigid tööhõive edendamist üldist huvi pakkuva probleemina ja kooskõlastavad nõukogus oma sellealased meetmed vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 148.
- (2) Euroopa Liidu lepingu artikli 3 lõikes 3 on sätestatud, et liit võitleb sotsiaalse tõrjutuse ja diskrimineerimise vastu ning edendab sotsiaalset õiglust ja kaitset; samuti nähakse ette, et liit võib teha algatusi liikmesriikide sotsiaalpoliitika koordineerimise tagamiseks. Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 9 on sätestatud, et oma poliitika ja meetmete määratlemisel ja rakendamisel võtab liit arvesse piisava sotsiaalse kaitse tagamise ja sotsiaalse tõrjutuse vastase võitlusega seotud nõudeid.
- (3) Euroopa Liidu toimimise lepingus on sätestatud, et nõukogu võtab liikmesriikide poliitika suunamiseks vastu tööhõivesuunistes ja majanduspoliitika üldsuunistes.

---

² ELT C, lk.

³ ELT C, lk.

⁴ ELT C, lk.

- (4) 2005. aastal algatatud Lissaboni strateegia tugines tõdemusele, et ELil on ülemaailmset konkurentsi, tehnoloogia arengut ja vananevat elanikkonda silmas pidades vaja tõsta oma tootlikkust ja konkurentsivõimet, suurendades samal ajal ka sotsiaalset ühtekuuluvust. Lissaboni strateegia uus etapp käivitati 2005. aastal pärast vahekokkuvõtet, mis tõi kaasa suurema keskendumise majanduskasvule ning rohkemate ja paremate töökohtade loomisele.
- (5) Majanduskasvu ja tööhõivet käsitlev Lissaboni strateegia aitas kujuneda konsensusel ELi majandus- ja tööhõivepoliitika üldise suuna kohta. Strateegia raames võttis nõukogu 2005. aastal vastu⁵ ja vaatas 2008. aastal läbi⁶ nii majanduspoliitika üldsuunised kui ka tööhõivesuunised. 24 suunises sätestati riiklike reformikavade alused, kirjeldades üldjoontes olulisemaid makro- ja mikromajanduslikke ning tööturu reformide prioriteete ELis tervikuna. Kogemused näitavad siiski, et neis suunistes ei seatud piisavalt selgeid prioriteete ja et nende vahelised seosed oleksid võinud olla tugevamad. See piiras suuniste mõju liikmesriikide poliitika kujundamisele.
- (6) 2008. aastal alanud finants- ja majanduskriisi tagajärjel kadus märkimisväärne arv töökohti, vähenes potentsiaalne toodang ja halvenes rängalt riigi rahandus. Euroopa majanduse elavdamise kava⁷ on sellele vaatamata aidanud liikmesriikidel kriisiga võidelda, osalt koordineeritud stimuleerivate fiskaalmeetmete abil, ning euro on pakkunud makromajanduslikule stabiilsusele vajalikku tuge. Kriis on seega näidanud, et Euroopa Liidu poliitika koordineerimine võib anda märkimisväärsed tulemusi, kui seda tugevdada ja see tegelikkuses toimivaks muuta. Kriis tõi selgelt esile ka selle, et liikmesriikide majandus ja tööturud on üksteisest tugevalt sõltuvad.
- (7) Komisjon tegi ettepaneku koostada uueks aastakümneks uus strateegia – Euroopa 2020. aasta strateegia,⁸ mis võimaldaks ELil kriisist tugevamana välja tulla ning suunata oma majandus aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu teele. Asjaomaste suuniste all loetletud viis peamist eesmärki on ühised eesmärgid, mis suunavad liikmesriikide ja ELi tegevust. Liikmesriigid peaksid tegema vajalikke jõupingutusi riiklike eesmärkide saavutamiseks ja kõrvaldama majanduskasvu takistavad kitsaskohad.
- (8) Osana laiahaardelistest majanduskriisist väljumise strateegiatest peaksid liikmesriigid ellu viima ambitsioonikad reformid, et tagada makromajanduslik stabiilsus ja riigi rahanduse jätkusuutlikkus, parandada konkurentsivõimet, vähendada makromajanduslikku tasakaalustamatust ja parandada tööturu toimimist. Fiskaalstiimulid tuleks kaotada, koordineerides seda stabiilsuse ja kasvu pakti raames.
- (9) Euroopa 2020. aasta strateegiast juhindudes peaksid liikmesriigid rakendama reforme, mille eesmärk on arukas majanduskasv, st selline majanduskasv, mis tugineb teadmistele ja innovatsioonile. Reformid peaksid olema suunatud hariduse kvaliteedi parandamisele ja selle kõigile kättesaadavaks tegemisele ning teadusuuringute ja ettevõtete tegevuse tulemuslikkuse tugevdamisele, et edendada innovatsiooni ja teadmussiiret kogu ELis. Samuti peaksid need õhutama ettevõtlikkusele ja aitama muuta loovad ideed innovaatilisteks toodeteks, teenusteks ja protsessideks, mis toovad

---

⁵ KOM(2005) 141.

⁶ KOM(2007) 803.

⁷ KOM(2009) 615, 19.11.2009.

⁸ KOM(2010) 2020, 3.3.2010.

endaga kaasa majanduskasvu, kvaliteetsed töökohad, territoriaalse, majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse, ning aitama tõhusamalt kaasa Euroopa ja üleilmsete ühiskondlikke probleemide lahendamisele. Sellega seoses on hädavajalik kasutada maksimaalselt ära info- ja kommunikatsioonitehnoloogia poolt pakutavaid võimalusi.

- (10) Samuti peaksid liikmesriigid seadma oma reformikavades eesmärgiks jätkusuutliku majanduskasvu. Jätkusuutlik majanduskasv tähendab ressursitõhusa, jätkusuutliku ja konkurentsivõimelise majanduse ülesehitamist, kulude ja tulude õiglast jaotumist ning Euroopa juhtiva rolli ärakasutamist uute protsesside ja tehnoloogia, sealhulgas keskkonnahoidliku tehnoloogia väljatöötamisel. Liikmesriigid peaksid rakendama vajalikke reforme kasvuhoonegaaside heidete vähendamiseks ja ressursside tõhusaks kasutamiseks. Samuti peaksid nad parandama ettevõtluskeskkonda, stimuleerima keskkonnasõbralike töökohtade loomist ja moderniseerima oma tööstusbaasi.
- (11) Lisaks sellele peaksid liikmesriigid seadma oma reformikavades eesmärgiks kaasava majanduskasvu. Kaasav majanduskasv tähendab sidusa ühiskonna ülesehitamist, mis võimaldab inimestel muutusteks ette valmistuda ja nendega toime tulla, et nad saaksid ühiskonnas ja majanduses aktiivselt osaleda. Liikmesriikide reformid peaksid kõrvaldama eelkõige naiste, vanemate töötajate, noorte, puudega inimeste ja seaduslike sisserändajate eest takistused tööturul osalemisel, tagades seega juurdepääsu tööturule ja võimalused sellel osaleda kogu inimese eluea jooksul ning vähendades sel viisil vaesust ja sotsiaalset tõrjutust. Samuti peaksid nad tagama, et majanduskasvust saadavad hüved jõuaksid kõigi kodanike ja piirkondadeni. Liikmesriikide reformikavade keskmeks peaks seega olema tööturu tõhusa toimimise tagamine, investeerides edukasse üleminekusse ühelt töölt teisele, asjakohaste oskuste arendamisse ja töökohtade kvaliteedi tõstmisesse ning tööturu killustumise, struktuurse tööpuuduse ja tööturult kõrvalejäämise vastu võitlemisse, tagades samal ajal vaesuse vähendamiseks piisava ja jätkusuutliku sotsiaalse kaitse ning aktiivse kaasatuse.
- (12) ELi ja liikmesriikide struktuurireformid võivad majanduskasvule ja töökohtade loomisele tõhusalt kaasa aidata, kui need suurendavad ELi konkurentsivõimet maailmamajanduses, avavad uusi võimalusi Euroopa eksportijatele ja pakuvad konkurentsivõimelist juurdepääsu olulistele importressurssidele. Reformide juures tuleks seetõttu arvesse võtta nende mõju konkurentsivõimele väljaspool ELi, et edendada Euroopa majanduskasvu ja osalemist avatud ja õiglastel turgudel kogu maailmas.
- (13) Euroopa 2020. aasta strateegia peab tuginema integreeritud poliitikale, mida liikmesriigid peaksid rakendama täies ulatuses ja samas tempos, et avalduks koordineeritud struktuurireformide positiivne vastastikune mõju.
- (14) Käesolevad suunised on küll adresseeritud liikmesriikidele, kuid Euroopa 2020. aasta strateegiat peaks rakendama partnerluses kõigi riiklike, piirkondlike ja kohalike ametivõimudega, tehes tihedat koostööd parlamentide ning samuti tööturu osapoolte ja kodanikuühiskonna esindajatega, kes annavad oma panuse riiklike reformikavade väljatöötamisse, rakendamisse ja strateegiat käsitlevasse üldisesse teavitustöösse.
- (15) Euroopa 2020. aasta strateegia tugineb arvuliselt vähematele suunistele, mis asendavad varasemad 24 suunist ning käsitlevad tööhõive ja üldisi majanduspoliitika küsimusi ühtsel viisil. Käesolevale otsusele lisatud liikmesriikide tööhõivepoliitika suunised on

oma põhiolemuselt seotud liikmesriikide ja Euroopa Liidu majanduspoliitika suunistega, mis on lisatud nõukogu [...] soovitusel [...]. Koos moodustavad need Euroopa 2020. aasta strateegia koondsuunised.

- (16) Kõnealused uued koondsuunised kajastavad Euroopa Ülemkogu järeltule. Koondsuunistes antakse liikmesriikidele täpsed juhised riiklike reformikavade määratlemiseks ja reformide rakendamiseks, võttes arvesse vastastikust sõltuvust ja kooskõlas stabiilsuse ja kasvu paktiga. Kõnealused suunised on aluseks võimalikele riigipõhiste soovitudele, mida nõukogu võib liikmesriikidele esitada. Samuti on need aluseks ühisele tööhõivearuandele, mille nõukogu ja komisjon igal aastal Euroopa Ülemkogule esitavad.
- (17) Kuigi kõnealused suunised tuleb esitada uuesti igal aastal, peaksid need jääma kuni 2014. aastani suures osas stabiilseks, et tagada keskendumine meetmete rakendamisele,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Võetakse vastu liikmesriikide tööhõivepoliitika suunised, mis on esitatud lisas. Nimetatud suunised on osa Euroopa 2020. aasta strateegia koondsuunistest.

Artikkel 2

Lisas esitatud suuniseid võetakse arvesse liikmesriikide tööhõivepoliitikas, millest antakse aru riiklikes reformikavades. Liikmesriigid peaksid töötama reformikavad välja kooskõlas Euroopa 2020. aasta strateegia koondsuunistes sätestatud eesmärkidega.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

*nõukogu nimel
eesistuja*

Lisa:
Liikmesriikide tööhõivepoliitika suunised

7. suunis: Tööturul osalemise suurendamine ja struktuurse tööpuuduse vähendamine

Liikmesriigid peaksid kaasama Euroopa Ülemkogu poolt heaks kiidetud turvalise paindlikkuse põhimõtted tööturupoliitikasse ja neid kohaldama, kasutades täiel määral ära Euroopa Sotsiaalfondi toetust, eesmärgiga suurendada tööturul osalemist ning võidelda tööturu killustatuse, sellelt kõrvalejäämise ja soolise ebavõrdsusega, vähendades samal ajal struktuurset tööpuudust. Paindlikkuse ja turvalisuse meetmed peaksid olema nii tasakaalustatud kui ka üksteist toetavad. Liikmesriigid peaksid seega looma paindlike ja usaldusväärsete töölepingute, aktiivse tööturupoliitika, tõhusa elukestva õppe, töajõu liikuvust edendavate meetmete ning ühelt töölt teisele ülemineku kindlustamiseks asjakohaste sotsiaalkindlustussüsteemide kombinatsiooni, millega kaasneb töötute selge õigus ja kohustus aktiivselt tööd otsida.

Liikmesriigid peaksid kiirendama sotsiaalset dialoogi ja püüdma vähendada tööturu killustatust meetmetega, mis on suunatud ajutiste ja ebakindlate töösuhete, vaeghõive ja mitteametliku töötamise vähendamisele. Erialase liikuvuse peaks muutma tasuvaks. Töökohtade ja töötingimuste kvaliteeti tuleks parandada, võideldes madalate palkade vastu ja tagades piisava sotsiaalkindlustuse ka tähtajaliste lepingute alusel töötavatele inimestele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele. Tööhõiveteenuseid peaks tugevdama ja need peaksid olema avatud kõigile, sealhulgas noortele ja neile, keda ähvardab töötuks jäämine; seejuures peaksid need teenused olema personaliseeritud ja suunatud tööturult kõige enam eemale jäänutele.

Konkurentsivõime parandamiseks ja tööturul osalemise suurendamiseks kõigil tasanditel ning eelkõige madala kvalifikatsiooniga töötajate puhul ning kooskõlas majanduspoliitika 2. suunisega peaksid liikmesriigid läbi vaatama maksude ja toetuste süsteemid ning avaliku sektori teenuste suutlikkuse pakkuda vajaliku tuge. Liikmesriigid peaksid suurendama töajõu osalemist poliitika abil, millega edendatakse aktiivsena vananemist, soolist võrdõiguslikkust, võrdset tasustamist ning noorte, puuetega inimeste, seaduslike sisserändajate ja muude haavatavate rühmade kaasamist tööturule. Töö ja eraelu ühildamise poliitikat, millega nähakse ette taskukohased lapsehoiu- ja muud hooldusteenused ja uuendused töökorralduses, tuleks võimendada, et see aitaks suurendada tööhõivemäära eelkõige noorte, vanemaealiste töötajate ja naiste hulgas, pöörates erilist tähelepanu teaduse ja tehnika valdkonnas kõrgelt kvalifitseeritud naiste tööle hoidmisele. Samuti peaksid liikmesriigid kõrvaldama takistused esmakordselt sisenemiselt tööturule, toetama füüsilisest isikust ettevõtjaid ja töökohtade loomist muu hulgas sellistes valdkondades nagu keskkonnasõbralikud töökohad ja hoolekanne ning edendada sotsiaalset innovatsiooni.

ELi peamine eesmärk, mille alusel liikmesriigid kehtestavad oma riiklikud eesmärgid, on püüda saavutada 2020. aastaks 20–64-aastaste naiste ja meeste 75 % tööhõivemäär muu hulgas noorte, vanemaealiste töötajate ja madala kvalifikatsiooniga töötajate suurema tööturul osalemise ning seaduslike sisserändajate parema tööturule kaasamise kaudu.

8. suunis: Tööturu vajadustele vastava kvalifitseeritud töajõu arendamine ning töökohtade kvaliteedi ja elukestva õppe edendamine

Liikmesriigid peaksid edendada tööviljakust ja tööalast konkurentsivõimet piisava teadmiste ja oskuste pakkumisega, mis on vastavuses tööturu praeguse ja tulevase nõudlusega. Kvaliteetse alushariduse ja atraktiivse kutseharidusega peaksid kaasnema tõhusad stiimulid

elukestva õppeks ja võimalused alustada uuesti õppimist, tagades igale täiskasvanule võimaluse oma kvalifikatsiooni tõstmiseks, ning suunatud rände- ja integratsioonipoliitika. Liikmesriigid peaksid välja töötama omandatud kvalifikatsiooni tunnustamise süsteemid, kõrvaldama takistused töötajate tööalase ja geograafilise liikuvuse eest, edendama valdkonnaülese pädevuse omandamist ja loovust ning keskenduma oma jõupingutustes eelkõige madala kvalifikatsiooniga töötajate toetamisele ja vanemaealiste töötajate tööalase konkurentsivõime suurendamisele, tõhustades samal ajal ka kvalifitseeritud töötajate, sealhulgas teadlaste koolitust, oskusi ja kogemusi.

Koostöös tööturu osapoolte ja ettevõtlussektoriga peaksid liikmesriigid parandama juurdepääsu koolitusele ning tugevdama haridus- ja karjäärinõustamist, kombineerituna süstemaatilise teabega uute vabade töökohtade ja võimaluste kohta, ettevõtluse edenemisega ja oskusvajaduste parema ennetamisega. Investeeringuid inimressursside arendamisse, kvalifikatsiooni tõstmisesse ja elukestva õppe programmides osalemisse tuleks toetada riigi, inimeste endi ja tööandjate ühise rahalise panuse kaudu. Selleks et toetada noori ja eriti neid, kes ei käi tööl ega koolitusel ega omanda haridust, peaksid liikmesriigid koostöös tööturu osapooltega rakendama kavasid, mille eesmärk on aidata äsja ülikooli lõpetanud esimese töökoha leidmisel või edasiõppimis- või koolitusvõimaluste, sealhulgas praktikakohtade leidmisel, ning sekkuma noorte töötuks jäämise korral kiirelt. Kvalifikatsiooni tõstmise ja vajaduste ennetamise poliitika tulemuslikkuse üle teostatav regulaarne järelevalve peaks aitama teha kindlaks valdkonnad, mida saaks parandada, ning suurendama haridus- ja koolitussüsteemide vastavust tööturu vajadustele. Nimetatud eesmärkide toetuseks peaksid liikmesriigid igakülselt kasutama ära ELi vahendeid.

9. suunis: Tulemuste parandamine haridus- ja koolitussüsteemide kõikidel tasemetel ja kolmanda taseme hariduse omandajate arvu suurendamine

Selleks et tagada kõikidele juurdepääs kvaliteetsele haridusele ja koolitusele ning parandada haridusalaseid tulemusi, peaksid liikmesriigid tegema haridus- ja koolitussüsteemidesse tõhusaid investeeringuid, eelkõige ELi tööjõu oskuste suurendamiseks, võimaldades seeläbi töötajatel kohaneda kiiresti muutuvate tööjõuturu vajadustega. Meetmed peaksid hõlmama kõiki haridusvaldkondi (väikelaste haridusest ja koolidest kuni kõrghariduseni, samuti kutseharidust ja -koolitust ning täiskasvanute koolitust), võttes ühtlasi arvesse vabaharidust ja mitteformaalset õppimist. Reformid peaksid olema suunatud selliste põhipädevuste omandamise tagamisele, mida igaüks vajab teadmispõhise majanduse tingimustes edukas olemiseks ning milleks eeskätt on tööalane konkurentsivõime, jätkuõpe ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia alased oskused. Samme peaks astuma selleks, et noorte ja õpetajate liikuvus kujuneks normiks. Liikmesriigid peaksid muutma oma haridus- ja koolitussüsteemid avatumaks ja asjakohasemaks, rakendades selleks eelkõige riiklikke kvalifikatsiooniraamistikke, mis võimaldavad paindlikke õppevorme, ja arendades haridus- ja koolitusasutuste ning tööandjate vahelist partnerlust. Õpetaja elukutse tuleks muuta atraktiivsemaks. Parandama peaks mittetraditsiooniliste õppijate juurdepääsu kõrgharidusele ning suurendama peaks kolmanda taseme või sellega samaväärse hariduse omandajate arvu. Selleks et vähendada selliste noorte arvu, kes ei ole hõivatud töö, õppetegevuse ega koolitusega, peaksid liikmesriigid tegema kõik vajaliku, hoidmaks ära koolist väljalangemist.

ELi peamine eesmärk, mille põhjal liikmesriigid kehtestavad oma riiklikud eesmärgid, on vähendada koolist väljalangevuse määra 10 %-ni ning samal ajal suurendada kolmanda taseme või sellega samaväärse haridusega 30–34-aastaste inimeste osakaalu 2020. aastaks vähemalt 40 %-ni.

10. suunis: Sotsiaalse kaasatuse edendamine ning vaesuse vastu võitlemine

Jõupingutused, mida liikmesriigid teevad vaesuse vähendamiseks, peaksid olema suunatud ühiskonnas täieliku tööturul osalemise saavutamisele ja tööhõive võimaluste laiendamisele, kasutades igakülgset ära Euroopa Sotsiaalfondi vahendeid. Jõupingutused peaksid keskenduma ka võrdsete võimaluste tagamisele, muu hulgas juurdepääsu kaudu taskukohastele, jätkusuutlikele ja kvaliteetsetele era- ja avaliku sektori teenustele (sealhulgas veebipõhiste teenustele kooskõlas 4. suunisega) ja eelkõige tervishoiule. Liikmesriigid peaksid kehtestama tõhusad diskrimineerimise vastased meetmed. Selleks et võidelda sotsiaalse tõrjutuse vastu, julgustada inimesi ja edendada tööturul osalemist, peaks samuti töhustama sotsiaalkaitstesüsteeme ning elukestva õppe ja aktiivse kaasatuse poliitikat, et luua inimestele võimalusi nende erinevatel eluetappidel ja kaitsta neid tõrjutuse ohu eest. Sotsiaalkindlustus- ja pensionisüsteeme peaks moderniseerima selle tagamiseks, et neid saaks igakülgset kasutada piisava sissetulekutoetuse ja tervishoiule juurdepääsu kindlustamiseks, luues seeläbi sotsiaalse ühtekuuluvuse, kuid säilitades samal ajal nende süsteemide rahalise jätkusuutlikkuse. Toetussüsteemide puhul peaks keskenduma sissetuleku kindlustatuse tagamisele ühelt töökohalt teisele üleminekul ja vaesuse vähendamisele eelkõige nende rühmade hulgas, kelle puhul sotsiaalse tõrjutuse oht on kõige suurem, nagu ühe vanemaga perekonnad, vähemused, puuetega inimesed, lapsed ja noored, vanemad naised ja mehed, seaduslikud sisserändajad ja kodutud. Samuti peaksid liikmesriigid kõige haavatavamate inimeste toetuseks aktiivselt edendama sotsiaalmajandust ja sotsiaalset innovatsiooni.

ELi peamine eesmärk, mille alusel liikmesriigid kehtestavad oma riiklikud eesmärgid, on vähendada allpool riiklikku vaesuspiiri elavate eurooplaste arvu 25 % võrra, päästes vaesusest rohkem kui 20 miljonit inimest.